

# DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper · Turkish Edition

İSTANBUL, KASIM-ARALIK 2009

ISSN: 1304-6098

Fiyatı: 10,00 YTL

CILT: 6 SAYI: 6

## Kısa Kısa

### 19. Uludağ Sempozyumu Ocak ayında yapılıyor

Bursa Dişhekimleri Odası 19. Uludağ Sempozyumu 15-17 Ocak 2010 tarihlerinde Uludağ Kartanesi Otel'de yapılacak. Dişhekimlerinin yanı sıra ailelerinin de katılabileceği etkinlik bilimsel programının yanında sosyal yönüyle de ilgi çekecek. Bilimsel program şu şekilde oluşuyor: Dr. Şebnem

Türkün "Pasterior kompażitlerde uzun dönem başarıının sırları", Prof. Dr. Muraat

Türkün "Her yönüyle diş beyazlatma tedavileri", Dr. Hafsat Gökdeniz "İmmediyat implantasyon ve immediyat yükleme", Dr. Arzu Denizcioglu "Implantüstü protez", Doç. Dr. Bahar Sezer "Dişhekimliği cerrahisinde greft materyallerinin yeri ve önemi".

### Sahte dişhekiminin çektüğü diş öldürdü

Kayseri'de sahte dişhekiminin çektiği diş yüzünden komalık olan ve 9 gün Erciyes Üniversitesi Çocuk Hastanesi'nde yoğun bakımda kalan Sinan Kahriman isimli genç, yaşamını yitirdi.

Çocuklarının ölüm haberini alan aile ise, morg önüne gelerek sahte hekime lanet okudu. Sinir krizleri geçiren baba Naim Kahriman, sahte hekimin çektüğü diş yüzünden hayatını kaybeden oğlu gibi başkalarının canının acımasızlığı için yetkililere seslendi. Sağlık Bakanlığı'na ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a seslenen baba Naim Kahriman, "Oğlumu bu hale getirenler elini kolunu sallayarak geziyorlar. Dişhekimleri Odası Başkanı'nın da söylediğine göre Kayseri'de 85 kişi sahte hekim olarak işlerini yapıyorlar" dedi.

16 yaşındaki Sinan Kahriman, ağabeyi Yasin Kahriman ile özel bir diş hekimine gitmiş, burada diş protез laboratuvarında görevli Y.Ü. isimli kişi, doktorun yerinde olmadığını ancak dişini çekilebileceğini söyleyerek Sinan'ın dişini çekmişti.

[www.dental-tribune.com](http://www.dental-tribune.com)

## Haber & Yorum



**Astra Tech'den Sempozyum**  
Astra Tech AB ile Türkiye distribütörlüğünü yürütmekte olan EOT Dental tarafından organize edilen ve dişhekimlerinden yoğun ilgi gören Astra Tech - Türkiye 2. Bilimsel Sempozyumu, 4-5 Aralık 2009 tarihlerinde Ankara Sheraton Hotel & Convention Center'de yapıldı.

► Sayfa 2

## Bilim & Araştırma



**Damak-dudak yarıkları**  
Oral yarıklarının oluşumuyla ilgili yapılan birçok çalışma olmasına rağmen etyolojisi ve patojenitesi hala tam anlamıyla açıklığa kavuşmamıştır. Ancak, bilim çevreleri damak/dudak yarıklarının (DDY) genetik ve çevresel faktörlerin etkileşimiyle meydana geldiğini düşünmektedir.

► Sayfa 5

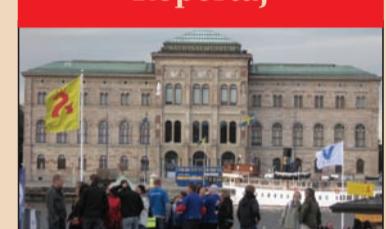
## Yenilik & Uygulama



**Diş beyazlatma ajanları**  
Diş beyazlatma, etkili ve non invaziv tedavi oluşу ile son yıllarda popüler bir tedavi şekli olduğu görülmektedir. Beyazlatma ajanlarının etkinliğinin kanıtlanmış olmasına rağmen dolgu materyaller üzerine etkileri konusunda yeterli çalışmanın olduğu söylenenemez.

► Sayfa 6

## Röportaj



### Europorio Kongresi

Bu yıl altıncısı gerçekleştirilen Europorio Kongresi 4-6 Haziran 2009 tarihlerinde İsveç'in başkenti Stockholm'de gerçekleştirildi. Europorio Kongresi'nin davetli konuşmacılardan biri olan ve aynı zamanda oturum başkanlığı da yapan Doç. Dr. Burak Demiralp ile kongreyi konuştu.

► Sayfa 10

## Implant Yetkinlik Eğitimi başlıyor!

Gerçekleştirdiği başarılı seminer ve sempozyumlarla adından söz ettiren VESTA/Vestiyer Akademi, ilk defa implant uygulayacak olan ve daha önce implant uygulayan ancak kendini geliştirmek isteyen dişhekimlerine yönelik yeni bir eğitim programı başlattı.

Dental Tribune Türkiye  
Özgür Çilek

timlere yeni bir halka ekliyor:  
Implant Yetkinlik Eğitimi.

Implant Yetkinlik Eğitimi'nde biri henüz implant uygulamaya başlamamış dişhekimlerine; diğer ise halihazırda implant uygulamakta olup bilgi ve becerisini bir adım öteye taşımak isteyen hekimlere yönelik iki farklı eğitim programı sunuluyor. Bu eğitimler Seviye 1: Implant Yetkinlik Eğitimi Temel Eğitim Modülü ve Seviye 2: Implant Yetkinlik Eğitimi İleri Seviye Modülü ola-

► DT Sayfa 3



## Astra Tech - Türkiye 2. Sempozyumu yapıldı

Dental Tribune Türkiye  
Özgür Çilek



Astra Tech AB - İsveç firması ile Türkiye distribütörlüğünü yürütmekte olan EOT Dental tarafından organize edilen Astra Tech - Türkiye 2. Bilimsel Sempozyumu, 4-5 Aralık 2009 tarihlerinde Ankara Sheraton Hotel & Convention Center'de yapıldı. "Implantoloji 4 Boyuttan Bakış: Biyomekanik, Cerrahi, Perodontoloji ve Protez" ana başlığıyla gerçekleştirilen organizasyona yaklaşık 550 dişhekim ka-

► DT Sayfa 2

## En kapsamlı implantoloji kitabı



1000'in üzerinde fotoğraf ve şekil  
21 Bölüm, 640 sayfa  
A4 ebadının 1.5 katı  
büyüklüğünde (24 x 34 cm)  
Implantoloji hakkında bu kadar  
kapsamlı yayınlanan ilk kitap  
857 farklı literatür

0212 274 96 60  
vestiyer **yayın** grubu

## SOLA Kongresi'ne Türkiye'den bilimsel katkı

Beşinci düzenlenen Uluslararası Oral Lazer Uygulamaları Derneği Kongresi, 22-25 Ekim 2009 tarihlerinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da yapıldı. Kongrede günümüzde lazerin tüm klinik kullanım alanlarına ilişkin bilimsel ve eğitici sunumlar yer aldı ve alanında çok değerli konuşmacılar ve donanımlı klinikler yaptıları sunumlarla bilgilerini paylaştılar. Bilimsel programda; lazer ile yumuşak doku uygulamaları, rejenerasyon/biyostimülasyon, estetik endikasyonlar, dezenfeksiyon, lazer ile sert doku uygulamaları başlıklı konularla ilgili sunumlar yapıldı.

5. Uluslararası Oral Lazer Uygulamaları Derneği Kongresi'nde Türkiye'deki çeşitli üniversiteler de araştırmalarını sundular. Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı'ndan 6 çalışma, Hacettepe Üniversitesi Diş-

kimliği Fakültesi'nden 2 çalışma, Selçuk Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden bir çalışma, Kocaeli Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden 2 çalışma ve Boğaziçi Üniversitesi Biyomedikal Mühendisliği Enstitüsü'nden bir çalışma olmak üzere çeşitli sözlü ve poster sunumları yapıldı. Bilimsel programa Türkiye'den en çok katkıyı sağlayan M. Ü. Dişhekim. Fak. Pedodonti AD tarafından şu konu başlıklarında sözlü sunumlar yapıldı: "Pediatrik onkoloji hastalarında oral mukoza önlənməsində düşük düzeyli lazer tedavisinin etkisi", "Er:YAG lazerin çekilmiş dişlerin kök kanallarında smear tabakasının uzaklaştırılması üzerindeki etkisi: SEM değerlendirme", "Çocuklarda Er:YAG lazer ile pit ve fissür ortacı uygulamalarından önce ve sonraki davranışlarının değerlendirilmesi", "Lazer ile aktive edilmiş fluoridin eroziv solüsyonda bulunan minenin mikrosertliğine etkisi". **DT**



← DT Sayfa 1'den:  
Astra Tech - Türkiye 2.  
Sempozyumu yapıldı



tıldı. Sempozyumun bilimsel programında implantoloji alanında seçkin davetli konuşmacılar şu konularda sunumlar yaptı:

ABD'nin Kuzey Carolina Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Protez Bölümü'nden Prof. Dr. Lyndon Cooper "Optimum klinik sonuç elde edebilmek için planlama ve tedavi" ile "Hücresel seviyeden klinik ve estetik mükemmelige", İsveç Göteborg Üniversitesi Oral ve Maksillofasiyal Cerrahi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Karl Erik Kahnberg "Maksiiller implantlar için kemik grefte teknikleri-cerrahi teknikler ve uzun dönem sonuçlar" ve "Alt çenede implantların hemen ve erken yüklenmesi-Konvensiyonel implant yerleştirilmesi ve hemen implant yerleştirilmesi arasındaki farkın 3 yıldık takiple değerlendirilmesi", İspanya'nın başkenti Madrid'te bulunan Complutense Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Mariano Sanz Alanso "Başarılı uzun dönem sonuçlar için hasta seçimi, tedavi ve ba-

kim gereklilikleri" ve "Taze çekim soketine implant uygulaması-Efsaneden gerçeğe", Almanya Heidelberg Üniversitesi Oral ve Maksillofasiyal Cerrahi Bölümü'nden Dr. Helmut Steveling



Resim 1 - EOT Dental firma ortakları  
Doç. Dr. Orhan Meral ve Esra Ertugay

"Astra Tech biyoyaklaşım kompleksi" ve "Biyolojik ve biyomekanik özelliklerin değerlendirilmesi".

Bilimsel programda ayrıca Astra Tech - İsveç'ten Dr. Björn Delin "Astra Tech-Bugün ve ya-

rını" ve yine aynı yerden Dr. Anders Holmen "Tüm implantlar aynı değildir! Az kemik kaybı da-ha kuymetlidir!" isimli iki konuşma yaptılar.

İkincisi yapılan sempozyum son derece başarılı şekilde gerçekleştiğini ve katılımcıdan olumlu tepkiler aldılarını söyleyen EOT Dental firma ortağı Esra Ertugay, "Her ne kadar ülkemde özellikle implantoloji yönelik pek çok kongre ve sempozyum gibi bilimsel aktiviteler düzenlense de biz firmamız adına en azından belirli aralıklarla bağımsız bir bilimsel toplantı düzenlemenin olumlu etkilerini ilk sempozyumumuzda görmüşük. Tabii ki davetli konuşmacıların dünyaca ünlü bilim adamları olmasının bu olumlu etkideki rolü oldukça büyük. Kendini ispatlamış ve sektöründe dünya çapında ilk beş içerişinde yer alan bir implant sisteminin distribütörü olarak bu bilimsel aktivitelerdeki amacımız, firmanın reklamını yapmaktan ziyade gerçekten implantoloji yönelik yenilikleri ve uygulamaları farklı bakış açıyla çok saygın bilim adamları tarafından geniş bir hekim kitle-sine aktarabilmek. Bu bilgi alışverişi esnasında sistemin üstünlükleri zaten kendiliğinden ortaya çıkmaktadır" diye konuştu.

Sempozyumda hem sosyal anlamda hem de bilgi anlamında güzel bir güncelleme olduğunu gözlemlediklerini dile getiren Esra Ertugay sözlerini şöyle sürdürdü:

"Sonuçta meslektaşlarımız bu vesileyle bir araya geliyor, kendi aralarındaki bilgi alışverisinin yanı sıra davetli konuşmacılarla da birebir konuşma ve tartışma fırsatı bulabiliyorlar. Güzel bir iş çıkardığımızı düşünüyorum. Çünkü aldığımız tepkiler o yönde. Program hem bilimsel içerik bakımından oldukça beğenildi hem de teknik anlamda profesyonel bir organizasyon firmasıyla çalışmış olmanın sonucu olarak aksaklı olmadan programı planlanan şekilde tamamladık. Ayrıca davetli misafirlerimiz de organizasyondan oldukça memnun kaldılar. Davetli konuşmacılar oldukça kalabalık bir topluluğa sunum yapmaktan keyif aldılar. Özellikle gala gecesinde çok eğlendikleri söyleyebilirim". **DT**



### Dental Tribune International

Yaynıcı: Torsten Oemus

**Grup Editörü**  
Daniel Zimmermann  
[d.zimmermann@ dental-tribune.com](mailto:d.zimmermann@ dental-tribune.com)

**Yönetici Editör**  
Jeannette Enders  
[j.enders@ dental-tribune.com](mailto:j.enders@ dental-tribune.com)

**Pazarlama ve Satış Yöneticisi**  
Peter Witteczek  
[p.witteczek@ dental-tribune.com](mailto:p.witteczek@ dental-tribune.com)

**Finans Yöneticisi**  
Dan Wunderlich  
[d.wunderlich@ dental-tribune.com](mailto:d.wunderlich@ dental-tribune.com)

**Lisans Danışma**  
Jörg Warschat  
[j.warschat@ dental-tribune.com](mailto:j.warschat@ dental-tribune.com)

### Uluslararası Yayın Kurulu

Dr. Nasser Barghi, Ceramics, U.S.A.  
Dr. Karl Behr, Endodontics, Germany  
Dr. George Freedman, Esthetics, Canada  
Dr. Howard Glazer, Cariology, U.S.A.  
Prof. Dr. I. Krejci, Conservative Dentistry, Switzerland  
Dr. Edward Lynch, Restorative, Ireland  
Dr. Ziv Mazor, Implantology, Israel  
Prof. Dr. Georg Meyer, Restorative, Germany  
Prof. Dr. Rudolph Slavicek, Funktion, Austria  
Dr. Marius Steigmann, Implantology, Germany

### Bölge Ofisleri

**Avrupa Daniela Zierke**  
Holbeinstr. 29, 04229, Leipzig, Germany  
Tel: +49-541-48474-502 Faks: +49-541-48474-173  
Internet: [www.dti-publishing.com](http://www.dti-publishing.com) E-mail: [info@dti-publishing.com](mailto:info@dti-publishing.com)

**Açılık Asya Pasifik**  
Yonto Riso Communications Ltd Room A, 26/F, 589 King's Road,  
North Point, Hong Kong Tel.: +852-5115-6177 Fax: +852-5115-6199

**Amerika Anna Włodarczyk**  
215 West 55th Street, Suite 801 New York, NY 10001  
Tel: +1-212-244-7181 Faks: +1-212-244-7185

### Dental Tribune Türkiye

Cilt: 6 Sayı: 6 Genel Sayı: 55  
Yaynıcı: Vestiyer Reklamcılık ve Halkla İlişkiler Tic. Ltd. Şti.

**Sahibi ve Sorumlu Müdür** Bülent Manav  
**Editör** Prof. Dr. Cem Şener

**Yayın Kurulu** Prof. Dr. Ateş Parlar  
Prof. Dr. Ender Kazazoğlu  
Prof. Dr. Haldun İplikçioğlu  
Prof. Dr. Faruk Haznedaroğlu  
Doç. Dr. Enis Güray

**Yayın Hazırlık** Mehmet Yıldızhan, Özgür Çilek

**Tercüme** Ali Murat Kökat

**Reklam** Mehmet Yıldızhan

**Grafik** Hakan Zengin

**Abone** Gülsah Kara, Deniz Bilen, Harika Genç

**Dağıtım** Saime Özükici, Mehmet Özbilen, İlhan Köse

**İdare Yeri** Kervangeçmez Cad. No: 5/1 34387 Mecidiyeköy  
İstanbul-Türkiye

**Telefon** +90 212 274 96 60 / +90 212 274 99 62

**Faks** +90 212 274 99 65

**web** [www.vestiyer.com.tr](http://www.vestiyer.com.tr)

**e-posta** [bilgi@vestiyer.com.tr](mailto:bilgi@vestiyer.com.tr)

**Basım Yeri** San Ofset, Cendere Yolu, Ayazağa/İstanbul  
Tel: 0212 289 24 24

© 2009, Dental Tribune International GmbH • Bütün hakları saklıdır.

Dental Tribune klinik bilgileri ve yapımcıların haberlerini doğru olarak yayınlar, fakat ürün talebinin geçerliliğinden ve dizgi hatalarından sorumlu değildir. Ayrıca, ürün isimlerinden, isteklerinden ya da reklamverenler tarafından verilen beyanlardan sorumlu değildir. Yazaların görüşleri onlara aittir ve bunlar Dental Tribune International'ın yansımaz.

Dergi Adı: Dental Tribune Türkiye, Yayın Türü: Gayrisiyasi - Yaygın, Basım Tarihi: 15.01.2010

Abone ücreti: 1 Yıllık (6 Sayı) 60,00 TL

■ Dental Tribune Türkiye, Dişhekimliği Dergisi abonelerine  
ücretsiz olarak gönderilir.

← DT Sayfa 1'den:  
Implant Yetkinlik Eğitimi başlıyor!

rak adlandırılıyor. Seviye 1 ve Seviye 2 olarak kategorize edilen ve her ikisi de İstanbul, Los Angeles ve Las Vegas'ta gerçekleştirilecek olan eğitimler 30-31 Ocak 2010 tarihleri itibarıyle başlayacak. Ayrıca implant uygulamanın bir takım işi olduğu anafirinden hareketle, yardımcı personeller bu kapsamda VESTA tarafından İstanbul'da düzenlenecek "Implant Uygulamalarında Yardımcı Personelin Rolü" eğitimine katılacaklar.

Katılımcı dişhekimleri, yine bu eğitim kapsamında, muayene-hane işletmeciliği açısından implant konusuna nasıl bakmak/yaklaşmak gereği, kısacası implant uygulamanın bir "iş" olarak ele alımı hakkında da bir sunum izleme fırsatı bulacaklar.

Eğitimleri verecek eğitmenler arasında şu isimler bulunuyor: Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal tarafından verilecek eğitimde anlatılacak konular arasında şunlar bulunuyor: İmplant sistemlerine genel bakış, implant yüzey özelikleri, dental implantolojide biomanyetik, bilgisayarlı tomografi ve protetik esaslı tomografi stentinin hazırlanması, bilgisayarlı tomografi ile vaka planlaması, bilgisayarlı tomografi esas alınarak hazırlanan cerrahi şablonlar, diğer teknikler ile elde edilen cerrahi şablonlar, protetik ve cerrahi komplikasyonlar ve implant çevresinde periodontal sağlığın idamesi için yapılması gerekenler. Eğitimde katılımcılar daha önce implant yerleştirilmiş çene modelinden ölçü alacaklar.

### Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 1 - Temel Eğitim Modülü

Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 1 Temel Eğitim Modülü'nde, implant uygulamaya başlamak isteyen dişhekimlerinin bilgilerini tazelemek, güncellemek, güçlendirmek ve sistematize etmek suretiyle, onlara bütüncül bir bakış açısı kazandırmak ve implant uygulamaya yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesaretle başlamalarını sağlamak amaçlanıyor. Temel eğitim modülünün eğitim konuları şu şekilde oluşuyor:

#### Seviye 1, Basamak 1 Teorik Eğitimi

Implant Yetkinlik Eğitimi Temel Eğitim Modülü, Seviye 1 Basamak 1 Teorik Eğitimi 30-31 Ocak 2010 tarihlerinde. Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal tarafından "Somut vakalar üzerine a'dan z'ye implantın aşamaları", Dr. Mahmud Demirkar "Muayenehane işletmeçiliği ve finansal katkıları açısından implant uygulamaları", Dr. Hakan Uzun - Dr. Veysel Baklaya "Tek diş implantlar ve CAD CAM seramik kronlar" ve Dr. Can Ergene "Muayenehane pratığında Implant Direct vaka örnekleri". Bu eğitimler Seviye 1 ve Seviye 2 katılımcılarına ortak olarak verilecek.

#### Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 2 - İleri Seviye Modülü

Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 2 - İleri Seviye Modülü'nde, implant uygulama konusundaki bilgi ve becerisini bir üst seviye ye taşımak isteyen dişhekimlerinin bilgilerini tazelemek, güncellemek, güçlendirmek ve sistematize etmek suretiyle, onlara gref materyalleri, grefleme teknikleri ve sinüs lifting konularında doyurucu bilgiler vermek; ileri vakalarla geçiş noktasında yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesareti kazanmalarına destek/yardımcı olmak amaçlanıyor. İleri seviye modülünün eğitim konuları şu şekilde oluşuyor:

ler/sabit protezler.

Eğitimde, çene modeli üzerinde cerrahi uygulama yapılacak.

#### Seviye 1, Basamak 2 Teorik Eğitimi

Implant Yetkinlik Eğitimi Temel Eğitim Modülü, Seviye 1 Basamak 2 Teorik Eğitimi 13-14 Mart 2010 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecek. Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal tarafından verilecek eğitimde anlatılacak konular arasında şunlar bulunuyor: İmplant sistemlerine genel bakış, implant yüzey özelikleri, dental implantolojide biomanyetik, bilgisayarlı tomografi ve protetik esaslı tomografi stentinin hazırlanması, bilgisayarlı tomografi ile vaka planlaması, bilgisayarlı tomografi esas alınarak hazırlanan cerrahi şablonlar, diğer teknikler ile elde edilen cerrahi şablonlar, protetik ve cerrahi komplikasyonlar ve implant çevresinde periodontal sağlığın idamesi için yapılması gerekenler. Eğitimde katılımcılar daha önce implant yerleştirilmiş çene modelinden ölçü alacaklar.

#### Seviye 1, Destek Eğitimi 1

15 Nisan 2010 Perşembe günü ABD Los Angeles'te bulunan Dr. Niznick Dental Implant Education Institute'de 1 günlük eğitim ve Implant Direct Fabrika gezisi yapılacak. Eğitimi Dr. A. Gerald Niznick ve Brian Benton (MDT) verecek.

#### Seviye 1, Destek Eğitimi 2

18 Nisan 2010 Pazar günü ABD Las Vegas'ta Dr. Pedro Pena Martinez tarafından verilecek eğitimde "Dişhekimliğinde üç boyutlu navigasyonla implant yerleştirme operasyonlarında ne tür hatalar yapılabılır ve nasıl telafi edilir?" konusu anlatılacak. Bu eğitim Seviye 1 ve Seviye 2 katılımcılarına ortak olarak verilecek.

#### Seviye 1, Destek Eğitimi 3

7 Mayıs 2010 Cuma günü İstanbul'da yapılacak eğitimin programı şu şekilde oluşuyor: Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal "Somut vakalar üzerine a'dan z'ye implantın aşamaları", Dr. Mahmud Demirkar "Muayenehane işletmeçiliği ve finansal katkıları açısından implant uygulamaları", Dr. Hakan Uzun - Dr. Veysel Baklaya "Tek diş implantlar ve CAD CAM seramik kronlar" ve Dr. Can Ergene "Muayenehane pratığında Implant Direct vaka örnekleri". Bu eğitimler Seviye 1 ve Seviye 2 katılımcılarına ortak olarak verilecek.

#### Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 2 - İleri Seviye Modülü

Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 2 - İleri Seviye Modülü'nde, implant uygulama konusundaki bilgi ve becerisini bir üst seviye ye taşımak isteyen dişhekimlerinin bilgilerini tazelemek, güncellemek, güçlendirmek ve sistematize etmek suretiyle, onlara gref materyalleri, grefleme teknikleri ve sinüs lifting konularında doyurucu bilgiler vermek; ileri vakalarla geçiş noktasında yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesareti kazanmalarına destek/yardımcı olmak amaçlanıyor. İleri seviye modülünün eğitim konuları şu şekilde oluşuyor:

matize etmek suretiyle, onlara gref materyalleri, grefleme teknikleri ve sinüs lifting konularında doyurucu bilgiler vermek; ieri vakalarla geçiş noktasında yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesareti kazanmalarına destek/yardımcı olmak amaçlanıyor. İleri seviye modülünün eğitim konuları şu şekilde oluşuyor:

#### Seviye 2, Basamak 1 Teorik Eğitimi

Implant Yetkinlik Eğitimi Temel Eğitim Modülü, Seviye 2 Basamak 1 Teorik Eğitimi 30-31 Ocak 2010 tarihlerinde. Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal tarafından verilecek eğitimde anlatılacak konular arasında şunlar bulunuyor: İmplant sistemlerine genel bakış, implant yüzey özelikleri, dental implantolojide zor vakaların tanımı (İmplant tedavisini zorlaştıran faktörler) - Protetik zorluklar ve hasta beklenenleri açısından zorluklar, Zor vakalarada implant cerrahisi, implantolojide estetiği yakalamak için kullanılan cerrahi teknikler, lokal ogmentasyon teknikleri, parsiyel dişsizlik durumlarında implant üstü sabit protezler, parsiyel dişsizliklerde estetiğin sağlanması, tam dişsiz çenelerde implant üstü sabit protezler, tedavinin ko-laylaştırılması, çabuklaştırılması ve hasta beklenenleri açısından yapılacaklar: Geçici protezler, geçiş protezleri / İmplant uygulamasında zamanlama (derhal, erken ve geç İmplantasyon) implantolojide yükleme protokoller, anatomik yetersizliklerin düzeltmesinde kullanılan yöntemler - a. Yumuşak doku manipasyonu - Mukoza grefleri ve mukogingival cerrahi, b. Sert doku manipasyonu - Yönlenirilmiş kemik rejenerasyonu ve kemik ogmentasyonu, c. Kemik gref materyalleri, tipleri ve membran materyalleri, implant cerrahisinde anestezi ve ilaç kullanımı, periimplantitis tedavisi (konservatif/rezektif/rejeneratif tedaviler ve explantasyon).

Eğitim sırasında koyun çenesi üzerinde cerrahi uygulama da yapılacak.

#### Seviye 2, Basamak 2 Teorik Eğitimi

Implant Yetkinlik Eğitimi Temel Eğitim Modülü, Seviye 2 Basamak 2 Teorik Eğitimi 13-14 Mart 2010 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecek. Prof. Dr. Ateş Parlar, Doç. Dr. Bahadır Giray, Prof. Dr. Kemal Ünsal "Somut vakalar üzerine a'dan z'ye implantın aşamaları", Dr. Mahmud Demirkar "Muayenehane işletmeçiliği ve finansal katkıları açısından implant uygulamaları", Dr. Hakan Uzun - Dr. Veysel Baklaya "Tek diş implantlar ve CAD CAM seramik kronlar" ve Dr. Can Ergene "Muayenehane pratığında Implant Direct vaka örnekleri". Bu eğitimler Seviye 1 ve Seviye 2 katılımcılarına ortak olarak verilecek.

**Seviye 1 ve Seviye 2 olarak kategorize edilen ve her ikisi de İstanbul, Los Angeles ve Las Vegas'ta gerçekleştirilecek olan eğitimler büyük ilgi çekecek**

Implant Yetkinlik Eğitimi  
Seviye 1

### Temel Eğitim Modülü

#### Kimler Bu Eğitime Katılmalı?

- » Implant uygulamaya başlamak için yeterli bilgiye sahip olmadığını düşünen dişhekimleri,
- » Bilgisini tazelemek, güçlendirmek isteyen ve implant uygulamaya başlamak için cesaretlendirilmeye ihtiyaç duyan dişhekimleri,
- » Birkaç kez implant uygulamış olsa da, bilgi ve becerisinin devam etmek için yeterli düzeyde olmadığı kanaatindeki hekimler.

#### Amaç ve Hedefler

Implant uygulamaya başlamak isteyen dişhekimlerinin bilgilerini tazelemek, güncellemek, güçlendirmek ve sistematize etmek suretiyle, onlara bütüncül bir bakış açısı kazandırmak ve implant uygulamaya yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesaretle başlamalarını sağlamak.



Implant Yetkinlik Eğitimi  
Seviye 2

### İleri Seviye Modülü

#### Kimler Bu Eğitime Katılmalı?

- » Implant uygulama konusunda temel bilgi ve beceri bulunan, hali hazırda kliniğinde (sık yahut seyre) implant hastası kabul eden ve uygulayan,
- » Kendisi, daha karmaşık ve ileri vakalarla geçme konusunda istekli; hasta portföyü ise buna yönelik ve uygun olmasına karşın, bu konudaki bilgi ve becerisinin yeterli düzeyde olmadığı kanaatini taşıyan dişhekimleri.

#### Amaç ve Hedefler

Implant uygulama konusundaki bilgi ve becerisini bir üst seviye taşımak isteyen dişhekimlerinin bilgilerini tazelemek, güncellemek, güçlendirmek ve sistematize etmek suretiyle, onlara gref materyalleri, grefleme teknikleri ve sinüs lifting konularında doyurucu bilgiler vermek; ileri vakalarla geçiş noktasında yeterli bilgi, beceri, özgüven ve cesareti kazanmalarına destek/yardımcı olmak.

### İmplant Uygulamalarında Yardımcı Personelin Rolu Eğitimi Semineri

7 Mart 2010 Pazar günü İstanbul'da gerçekleştirilecek seminerde, Seviye 1 veya Seviye 2 implant eğitimine katılan dişhekimlerinin yardımcı elemanlarını ücretsiz katılacaklar. Eğitim Prof. Dr. Kemal Ünsal ve Dr. Mustafa Bekerecioğlu ikilisi tarafından verilecek. Eğitim konuları söyle: İmplant terminolojisi, hasta eğitimi, yardımcı personelin hasta ile ilişkilerinde dikkat etmesi gerekenler, hastanın operasyon öncesi bilgilendirilmesi / hazırlanması, operasyon sonrası hastanın yapacakları konusunda bilgilendirilmesi, cerrahi odası, asepsi ve antisepsi, aletlerin strelizasyonu ve dikkat edilmesi önemli hususlar, kullanılan implant sistemine özgü parça eğitimi, implant sisteminin laboratuvar parçalarının tespiti ve tedariki, laboratuvar ile diyalog kurulması, iş emirlerinin iletilmesi ve takibi.

Seminerde ayrıca yardımcı personel açısından ölçü + model, pratikte dikkat etmesi gereken hususlar ve laboratuvar aşamalarının gösterildiği / anlatıldığı video sunumu yapılacak.

### Gezi programı ilgi çekecek

Implant Yetkinlik Eğitimi Seviye 1 (Temel Eğitim Modülü) ve Seviye 2 (İleri Seviye Modülü) katılımcılarını yoğun bir eğitim programının yanı sıra unutamayacakları güzel bir gezi programı bekliyor. Programa göre gezi lecek yerler arasında şunlar bulunuyor: Implant Direct Fabrika gezisi, Universal Film Stüdyoları gezisi, otobüslerle Long Beach, Santa Monica ve Hollywood şehir turu yaparak Las Vegas'a git, Las Vegas'ta Outlet Alışveriş Merkezi ziyareti. DT



# Dişhekimliği camiası ortak kongrede buluştu

1. Yeditepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi, VII. Uluslararası Quintessence, III. Dişhekimliği Lazer Akademisi Derneği Ortak Kongresi 11-12 Aralık 2009 tarihlerinde Yeditepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde yapıldı. Yaklaşık 350 diş-

hekimi, diş teknisyeni ve öğrencinin katıldığı etkinlikte, dişhekimliğinde tedavi, implant ve endodonti, minimal invaziv tedavi yöntemleri, lazer uygulamaları, yenilikçi işlemler, modern, bireyouyumu malzemeler ve sistemler disiplinler arası işbirliği

ve iletişim konularında sunumlar yapıldı. Kongrenin bilimsel programında şunlar yer aldı:

11 Aralık Cuma günü Prof. Dr. Selçuk Yılmaz "Destekleyici periodontal tedavi", Dr. Gary L. Unterbrink "Direkt kompozit ve indirekt full seramik anterior restorasyonlar", Dr. Barry Zalsman "Kor yapımı ve çevre dokularının düzenlenmesi: Tedavi planlaması, kuron preparasyonu ve ölçü alımı", Prof. Dr. Tülin Arun "Gülümseme estetiğinde ortodontinin yeri", Prof. Dr. Serhat Ünal "Dünyada ve Türkiye'de influenza ve tedavi", Doç. Dr. Bülent Bayraktar "Günümüzde sağlıklı yaşam"; 12 Aralık Cumartesi günü Prof. Dr. Vicente Jimenez Lopez "Implantlarda oklüzyon", Dr. Boris Gaspirc "Periodontolojide lazer uygulamaları", Prof. Dr. Sevil Gürgan "Lazerle beyazlatma", Dr. Tanık Gürsoy "Dişhekimliğinde lazerler: Dünü, bugüne, yarını", Lazer panel tartışması: Moderator: Prof. Dr. Mübin Soyman, Prof. Dr. Moshe Goldstein "Periodontolojide implantoloji", Prof. Dr. Murat Türkün "Posterior kompozit restorasyonlarda kontak ilişkilerinin başarıya etkisi", Prof. Dr. Zvi Metzger "Endodontik tedavide geleneksel yöntemlere köklü değişiklik getiren yeni enstümanlar".

Ortak kongrenin başkanlığını yapan Yeditepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Türker Sandallı, üç kongrenin bir arada yapılmasının temel sebebinin dişhekimlerine hem maddi ve hem de zamansal açıdan avantaj sağlama olduğunu, ayrıca son yıllarda yaşanan kongre enflasyonuna karşı çözüm sunmak olduğunu söyledi. Bunun Türkiye'de ilk kez yapıldığını belirten Sandallı sözlerine şöyle devam etti:

"Ortak kongremizde dişhekimlerinin son zamanlarda ilgi duydukları periodontoloji ve lazer alanındaki gelişmeler ile laboratuvarlardaki teknik işlerle ilgili önemli sunumlar bulunuyor. İki güne sığdırdığımız hızlı bir kongre olacak, ancak meslektaşlarımızın zamanını fazla çalmamaya gayret gösterdik. Bunu yan sıra küçük bir sergimiz var. Katılımcılarımız çay-kahve molalarında ve yemek arasında sergimizi gezerek dişhekimliğindeki en yeni ürünler hakkında bilgi sahibi olabilirler. İlk defa böyle bir organizasyonu biz düzenliyoruz. Buna karşılık katılımcı meslektaşlarından gayet olumlu tepkiler alıyoruz. Kongremizin Türkiye'ye örnek olmasını umuyorum. Özellikle aynı meslek dalında 8-10 ayrı dernek kurularak bu sayıda ayrı kongre yapılmaz ve böylelikle meslektaşlarımız da zamanımızı iyi değerlendirmiş olurlar".

Prof. Dr. Türker Sandallı, ortak kongrenin bu çerçevesini koruyacağım ve yılda bir defa Cumartesi ve Pazar günleri yapılacağını sözlerine ekledi. **DT**

**2010**  
**gIDE/UCLA**  
1 YEAR MASTER PROGRAM  
IN ESTHETIC DENTISTRY

**EXPERT FACULTY**

DIDIER DIETSCHI STEFAN PAUL  
SASCHA JOVANOVIC PASCAL MAGNE MAURO FRADEANI  
ED MCLAREN MICHEL MAGNE  
BRIAN LE SAGE AND OTHERS...

gIDE | GLOBAL INSTITUTE FOR DENTAL EDUCATION  
www.gidedental.com



**For Registration & More Info:**

**OMNI** Contact Person in Athens:  
Lito Christophilopoulou  
Tel: +30 210 213 2084, +30 210 222 2637  
E-mail: mp-mediterranean@gidedental.com

gIDE | GLOBAL INSTITUTE FOR DENTAL EDUCATION  
Tel.: +1 310 696 9025  
E-mail: nena@gidedental.com  
website: www.gidedental.com

## ESTHETIC CURRICULUM

Master Program Chair: Dr. Ed McLaren & Dr. Sascha Jovanovic  
Session Chairs: Drs. Didier Dietschi, Mauro Fraudeani & Stefan Paul

SESSION I - FEBRUARY 26 - MARCH 1, 2010  
IN ATHENS, GREECE

DIRECT RESTORATIONS AND ADHESIVES  
with DR. DIDIER DIETSCHI and others

SESSION II - JUNE 23 - 26, 2010  
IN ATHENS, GREECE

INDIRECT RESTORATIONS, FULL CERAMIC CROWNS AND VENEERS  
with DR. MAURO FRADEANI and others

SESSION III - OCTOBER 7 - 10, 2010  
IN ATHENS, GREECE

ALL CERAMIC RESTORATIONS AND FIXED PROSTHODONTICS  
with DR. STEFAN PAUL and others

SESSION IV - NOV 29 - DEC 3, 2010  
IN LOS ANGELES, CALIFORNIA

GRADUATING WEEK AT UCLA  
with DR. MCLAREN, JOVANOVIC, LE SAGE, SCHOENBAUM, P. MAGNE & M. MAGNE

## PROGRAM FEATURES

- CLASSROOM EDUCATION
- LIVE PATIENT TREATMENTS
- CASE PRESENTATIONS
- HANDS-ON
- 90 HOURS SELF-STUDY
- 217 HOURS CE
- 2 CERTIFICATES from gIDE and UCLA



# Damak- dudak yarıklarında teratojenik faktörlerin etkisi

Dr. Korkut Ulucan, Türkiye



Oral yarıkların oluşumuya ilgili yapılan birçok çalışma olmasına rağmen etyolojisi ve patojenitesi hala tam anlamıyla açıklığa kavuşmamıştır. Ancak, damak/dudak yarıklarının (DDY) genetik ve çevresel faktörlerin etkileşimiyle meydana geldiği bilinmektedir. Kimi vakalarda genetik faktörler ön plana çıkmış gibi gözükürken kimilerde çevre faktörler, kimilerde ise hem genetik hem de çevre faktörler birlikte DDY oluşumuna neden olduğunu bildiren çalışmalar bulunmaktadır. Farklı popülasyonlarda yapılan çalışmalarda izole DDY'nin %20'sinin ailesel kökeni olduğu belirlenmiş ve böylelikle anomalinin oluşmasında genetik faktörlerin önemi ortaya konmuştur. Ancak tek yumurta ikizlerinde yarık damak-dudak oluşumunun %100 uyumlu olmaması (diskordans) genetik faktörlerin tek başına etkili olmadığını göstermiştir.

Teratojenik faktörlerin başında gebelik dönemindeki ve özellikle birinci trimesterdeki beslenme alışkanlığı, anti-epileptik ilaç, içki ve sigara kullanımı; folik asit ve multivitamin eksiklikleri, viral enfeksiyonlar gibi faktörler bulunmaktadır. Bu faktörlere annenin gebeliği sırasında maruz kalma sıklığı, maruz kalınan faktörün dozajı ve süresi meydana gelebilecek fetal kusurların şiddetini değiştirebilir.

**Alkol:** Alkolün fetus üzerinde

deki etkisi "fetal alkol sendromu" olarak bilinir. Maternal alkol kullanımının fetus üzerindeki etkileri arasında zeka geriliği, kraniyofasial sorunlar, kalp ve ürogenital sistem bozuklukları sayılabilir.

Alkol kullanan gebelerde alkol plesental engeli aşırı gelişmekte olan fetal doku ve organlara zarar verebilir. Bu organlar özellikle merkezi sinir sistemi organlarıdır. Alkolden etkilenen fetal yapıların ortak özelliği nöral krest hücrelerinden köken almalarıdır. Bugüne kadar alkol ile DDY arasında pozitif ilişki bulunan çalışmalar olmasına rağmen, herhangi bir ilişkinin bulunmadığını bildiren çalışmalar da vardır.

**Sigara:** Sigara içinde tanımlanan kimyasalların kanser ve birçok hastalığa neden olduğu bilinmektedir. DDY oluşumunda ise maternal sigara kullanımı en fazla çalışılmış olan teratojenik faktördür. Sigara kullanımının etkileri farklı çalışmalarda ortaya konmustur. Sigaranın DDY oluşumunu etkilediğini bildiren çalışmalar olduğu gibi etkilemediğini bildiren çalışmalar da bulunmaktadır. Yapılan bir araştırmada, sigara kullanımının DDY oluşumuna etkisi %4, çift taraflı DDY oluşumuna ise etkisinin %12 olduğu bildirilmiştir.

Sigara içen gebelerdeki başlıca sorun kan karboksihemoglobin yükselmesine bağlı olarak fetusta hipoksinin görülmESİdir. Bu vakalarda prematüre doğumlar ve

düşük ağırlıklı doğumların da görülebileceği belirtilmiştir.

**İlaçlar:** Özellikle antikonvüzan ilaç kullanan annelerin çocuklarında konjenital anomaliler oldukça sık görülmektedir. Yapılan çalışmalarla gebeligin birinci trimesterde fenitoin, karbamazepin gibi folik asit antagonistleri olan ilaçların kullanımının DDY'li çocuk doğurma riskini arturdığını belirtilmiştir.

**Steroid Kullanımı:** Steroid kullanımı ile DDY arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmış fazla çalışma yoktur. Ancak yapılan bazı çalışmalarla steroid verilen hayvanlarda DDY görülmesi, gebelikte steroid kullanımının risk faktörleri arasında sayılmasına neden olmuştur.

**Folik Asit Kullanımı:** Folik asit ( $B_9$  Vitamini) serum ve biyolojik sıvılarda bulunabilen ve hücrede tek karbonlu grupların taşımmasında rol oynayan moleküldür. Temel görevleri histidin katabolizması, serinden glisin eldesi, nükleotid biosentezi, kan hücresi yapımı, S-adenozilmetiyonin sentezi, homosistein metiyonine remetilasyonu, DNA'nın, nörotransmitterlerin ve fosfolipidlerin metilasyonu, hücre bölünmesi ve oluşan hücrelerin sağkalımları üzerindeki kilit rolünden dolayı folik asitin fonksiyonunu inhibe edici ilaçlar anti-kanser çalışmalarında kullanılmaktadır. Aynı şekilde antibiyotik olarak da folat inhibe edici ilaçlar kul-

lanılabilmektedir.  $B_9$  sentezi insanların aksine bakterilerde yapılabilmektedir ve bu sentezin durdurulması pürin metabolizmasını engelleyeceğinden bakterilerin de üremesine engel olacaktır. Folat eksikliği veya anti-folat ilaç kullanımı yararlı etkileri görülen intestinal bakterilerin de üremesine olumsuz etki yapmaktadır.

İnsanlarda folat ihtiyacı 50 mikrogram civarındadır. Erişkinlerde 1 mg'a kadar günlük takviye normal karşılaşmaktadır. Bu oran hamile ve süt veren annelerde 800 mikrogram olarak açıklanmıştır. Daha önce nöral tüp defektli bebek doğuran kadınlarda ise sonraki gebeliklerinin ilk 5 ayında 4 mg folik asit desteği önerilmektedir. Folat deposu ise yaklaşık 5 mg kadardır.

Maternal folik asit eksikliği fetüsde birçok sendromun oluşmasının teratojenik nedenlerinden biridir. Bu sendromlar arasında nöral tüp defektleri, Down sendromu, gelişim geriliği, hipodonti gibi kusurları sayabiliriz. Son yıllarda gebelerde folat eksikliği ile ilgili çalışmalar hız kazanmış ve özellikle NTD (nöral tüp defektleri) oluşumu ile ilgili önemli bağlantılar bulunmuştur.

Folik asit metabolizmasında günümüzde kadar bazı genlerdeki polimorfizmler ile çeşitli folik asit kökenli kusurlar ve hastalıklarla ilişkili çalışmalar bulunmaktadır. Folik asit metabolizmasındaki önemli genler ve alleleri metilentetrahidrofolat redüktaz (MTHFR C677T ve A1298C), metiyonin sentetaz (MTR A2756G), metiyonin sentetaz redüktaz (MTRR A66G), sistatiyon sentetaz (CBS ekzon 8'de 68 baz çiftlik insersiyon) ve timidilat sentetazdır. Bu genlerdeki kusurlar bireylerde folat metabolizmasında bozukluklara yol açabileceğinden önemli roller üstlenmektedirler.

Izole DDY ile özellikle MTHFR genotiplemesini içeren çalışmalar ön plana çıkmıştır. Yapılan çalışmaların çoğu DDY oluşumu üzerinde folik asit eksikliğinin genotipten bağımsız önemli etkilerinin olduğu gösterilmiştir. [\[1\]](#)

## Kaynaklar

- Carinci F., Scapoli L., Palmieri A., Zollino I., Pezzetti F.: Human genetic factors in nonsyndromic cleft lip and palate: An update, International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology 71, 1509-19, 2007.
- Chung K.C., Kowalski C.P., Kim H.M.: Maternal cigarette smoking during pregnancy and the risk of having a child with cleft lip/palate. Plast Reconstr Surg 105 (2): 485-91, Cold Spring Harbor Laboratory Press New York, 2000

3. Emekli N.: Temel ve Uygulamalı Biyokimya, Cem Ofset Matbaacılık, Haziran, 2004.

4. Gaspar D.A., Pavanello R.C., Zatz M.: Role of the C677T polymorphism at the MTHFR gene on risk to non-syndromic cleft lip with/without cleft palate: results from a case-control study in Brazil, Am J Med Genet: 87 (2): 197-99, 1999.

5. Goh Y.I., Koren G.: Folic acid in pregnancy and fetal outcomes, J. Obstet. Gynaecol. 28:3-13, 2008.

6. Hernandez-Diaz S., Werler M.M., Walker A.M., Mitchell A.: Folic acid antagonists during pregnancy and the risk of birth defects. N Eng J Med 343: 1608-14, 2000.

7. Honein M.A., Rasmussen S.A., Reefhuis J., Romitti P.A., Lammer E.J., Sun L.: Maternal smoking and environmental tobacco smoke exposure and the risk of orofacial clefts, Epidemiology 18:226-33, 2007.

8. Kamen B.: Folate and antifolate pharmacology, Seminars in oncology 24 (5 Suppl 18): S18, 1997.

9. Lorente C., Cordier S., Goujard J.: Tobacco and alcohol use during pregnancy and risk of oral clefts. Occupational Exposure and Congenital Malformation Working Group. Am J Public Health: 90 (3): 415-419, 2000.

10. Robitaille J., Hamner C., Cogswell M.C., Yang Q.: Does the MTHFR 677CT variant affect the Recommended Dietary Allowance for folate in the US population? Am J Clin Nutr., 89: 1269-73, 2009.

## Yazar Hakkında



### Dr. Korkut Ulucan

1976'da İstanbul'da doğdu. İlköğretimini Tuzla Merkez İlkokulu'nda, ortaöğretimini Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesi'nde tamamladı. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Biyoloji Öğretmenliği Bölümünü bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji ve Genetik bölümünde yüksek lisansını tamamladı. Halen aynı bölümde doktora eğitimine devam etmektedir. 2000 yılından beri Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Tıbbi Biyoloji ve Genetik bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

# Diş beyazlatma ajanlarının dolgu materyalleri ve restorasyonlar üzerine etkisi

Dt. Ayşe Özlem Süslen & Doç. Dr. Cafer Türkmen, Türkiye

## Özet

Diş beyazlatma, etkili ve non invaziv tedavi oluşturan son yıllarda popüler bir tedavi şeklidir. Beyazlatma ajanlarının etkinliğinin kanıtlanmış olmasına rağmen dolgu materyalleri üzerine etkileri hakkında az çalışma vardır. Bu derlemenin amacı eldeki bilgilere dayanarak peroksit salımı yapan beyazlatma ajanlarının dolgu materyalleri ve restorasyonlar üzerine etkilerini özetlemek ve tartısmaktır.

## Diş beyazlatma ajanlarının restoratif materyaller üzerine etkisi

Çeşitli nedenlerle doğal renklerini kaybeden dişlerin tedavileri ile ilgili çalışmalar ol-

kombine teknik ve ışıkla aktive edilen beyazlatma olmak üzere dört çeşittir (9,25).

Ofis tipi beyazlatma yüksek konsantrasyonlu ağartma materyalleri (%30-35 karbamit peroksit-CP- ya da hidrojen peroksit-HP-) diş yüzeylerine klinikte hem tarafından uygulanır. Hidrojen peroksit içeren beyazlatma ajanı diş üzerine uygulanır. Öncelikle diş etleri koruyucu ile kaplanır, bazen ağızın kalanını korumak için lastik örtü kullanılır. Özel ışık yada lazer ile katalize edilebilir. İkinci tekniğe (home bleaching) ise düşük konsantrasyondaki (%10-20 karbamit peroksit ya da daha düşük konsantrasyonlarda hidrojen pe-

yerleştirilir. Bu süre içerisinde okside edici maddeden açığa çıkan serbest oksijenin renklendirmeye neden olan moleküllerle reaksiyona girmesi ve daha az ışığı yansitan basit moleküllere dönüşmesiyle ağartma işleminin gerçekleşmesi amaçlanır (12).

## Termakatalitik teknik

Hidrojen peroksinin ısı ile aktive edildiği termakatalitik yönteme, beyazlatmayı sağlayan serbest oksijen radikalleri hızlı bir şekilde ortaya çıkmakta ve beyazlatma sağlanabilmektedir.

## Kombine teknik

Termakatalitik teknik ve walking beyazlatma sisteminin birlikte kullanıldığı tekniktir.

ki mekanizmaları; hidrojen peroksinin ayrışarak oksijen açığa çıkarması ve sonuç olarak renkli pigmentlerin oksidasyonudur. Ağartma güvenilir ve konservatif bir yaklaşım olarak kabul edilir. Yine de, ağartıcı ajanların rezin içeren dolgu materyallerinde su emilimine yol açarak kısmı ya da total doldurucu kaybı meydana getirebildiği, böylece yüzey bütünlüğünde ve yüzey sertliğinde azalmaya neden olduğu düşündüründen, dolgu materyallerinin fiziksel özelliklerini üzerine ağartma ajanlarının etkilerinin değerlendirildiği çeşitli çalışmalar yapılmıştır (6,23,37). Scanning elektron mikroskopuya yapılan bazı çalışmalar ve profilometrik analizlerde %10-16'lık

yaptığı çalışmada amaç beyazlatma ajanlarının iki çeşit modern kompozit materyalindeki monomer çözülmeye miktarına bakılmıştı. İki farklı rezin kompozit (nanohibrit filtek supremeTMXT ve bir ormoser Ceram XTM) 2 çeşit ajanla beyazlatıldı. Bu çalışmada beyazlatma materyalleri iki kompozit materyalinden salınan monomer miktarını düşürmüştür. Modern beyazlatma ajanlarının beyazlatılması salınan monomer miktarını artırmamaktadır.

## Yüzey sertliği

Yüzey sertliği materyalin klinik ömrünü etkileyen, plak oluşumuna karşı direnç sağlayan önemli bir faktördür ve materyalin aşınması ile bağlantılıdır. Düşük konsantrasyonlu %10-16'lık CP jellerin kompozit materyallerin yüzey mikrosertliği üzerindeki etkileri hakkında tartışmalar vardır. Bazı araştırmalarda kompozit rezinin yumuşaması evde uygulanan beyazlatma ajanlarının uygulanmasıyla ilişkilendirilmiştir (36). Silva M F ve ark. (20) yaptıkları çalışmada HP ve sodyum perborat formülü içeren beyazlatma ajanlarının yüzey dolgu materyalleri üzerine etkilerini araştırmışlar ve beyazlatma ajanları ya da materyallerin yüzey özelliklerinde minör değişiklikler olsada istatistiksel olarak önemli değişiklik olmadığını belirtmişlerdir. Diğer araştırmacılar yüzey pürüzlülüğünde artıstan bahsetmişlerdir. Ofis tipi beyazlatma kompozit materyallerinin sertliğini ve gerilme dayanıklılığını belirgin ölçüde etkilemiştir. Hao Yu ve ark. (15) yaptıkları çalışmada %15'lik CP ev beyazlatma ajanlarının 4 çeşit diş rengindeki dolgu materyalinin yüzey mikrosertliği üzerine etkilerini incelemiştir. Sonuçta %15'lik CP in yüzey mikrosertliği üzerine etkisi materyale göre değişmektedir. Tükürükle temasta cam iyonomerin yüzey sertliğinin arttığını gözlemlenmiştir. Leite ve ark (19) yaptıkları çalışmada halojen lamba yada ikinci jenerasyon light-emitting diode (LED) le polimerize edilen ve farklı beyazlatma ajanları uygulanan minifil hibrit kompozitin çapsal gerilme kuvvetine (Diametral tensile strength DTS) ve mikrosertliğine (Microhardness MH) bakılmışlardır. DTS için beyazlatma grubuya kontrol grubu arasında istatistiksel olarak fark yoktur ancak halojen grubun DTS testi LED grubundan istatistiksel açıdan önemli miktarda azdır. MH testi için karbamit peroksit grubunun MH verilerikontrol grubundan istatistiksel açıdan önemli miktarda azdır. Ayrıca sertleştirme bakımından istatistiksel olarak önemli fark bulunmamıştır. %16'lık karbamit peroksit testelen hibrit kompozitlerde MH'si



dukça eskilere dayanmaktadır. Günümüze kadar değişik materyaller ve teknikler bu amaç ile kullanılmıştır. Haywood ve Heymann'ın (14) 1989 yılında jel tekniklerini tanıtmaları ile son yıllarda ağartma tedavileri kozmetik diş hekimliğinin popüler konularından biri haline gelmiştir.

Chapple 1877 yılında-, ofis tipi diş beyazlatmasını geliştirdi. Westlake 1895'de beyazlatma ajanlarının elektrik ile aktive olduğunu söylemiştir. Haywood ve Haymenn 1989'da ev tipi beyazlatmayı geliştirdi. Beyazlatma teknikleri vital dişlerde ofis tipi beyazlatma ve ev tipi beyazlatma olmak üzere iki çeşittir. Devital dişlerde ise walking beyazlatma sistemi, termokatalitik yöntem,

oksit) ağartma materyalleri özel olarak hazırlanan plaklara yerleştirilerek hastalar tarafından uygulanmaktadır.

## “Walking Bleaching” teknik

Kolay, ekonomik ve konservatif bir yaklaşım olarak protetik çözümü alternatifidir. Kök kanal tedavisini takiben sodyum perboratin hidrojen peroksit veya su ile kombinasyonuyla yapılan intrakoronal ağartmanın değişik nedenlerle renklenmiş dişlerin doğal rengine döndürülmesinde başarılı sonuçlar sağladığı görülmüştür (38). Teknik içerisinde okside edici amaçla kullanılan bu maddeler, 3-7 günlük geçici bir süre pulpa odası içerisinde

## Devital dişlerde ışıkla aktive edilen beyazlatma

%10'luk CP jel devital dişin palatalin tarafındaki giriş kavitesine koyma ve diş bukkal ve lingual taraftan ışık verilir. Bu teknik CP iritasyon metoduna Hisamitsu metodu olarak da isimlendirilir. Bu teknigin avantajı tek günlük tedavi ile renklenmenin azalması ve birçok randevu gereği duyulmamasıdır. Aktivasyonla rengin ne kadar açılacağı belirli değildir. Işıkların ışının artması sonucu HP'in dentin içerisinde girdiği düşünülmektedir. Karbamit peroksit jelleri stabil değildir, tükürük ya da doku ile temasta üre ve hidrojen peroksit ayıırlar (15,24,31). Beyazlatma ajanların başlica et-

karbamit peroksit beyazlatma jellerinin (Örn; %3.6-%5.76'lık H<sub>2</sub>O<sub>2</sub>) mikrodolduruculu ve hibrit kompozit rezinlerde yüzey pürüzlülüğü ve porozite miktarının biraz arttırdığı, bu artışın hafif ancak istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir.(37,5) Bu bulgular toplamış insan tükürüğünde intermittant olarak saklanan hibrit kompozit rezin üzerinde %6'lık hidrojen peroksit jel uygulamasıyla gerçekleştirilen SEM çalışmasında doğrulanmıştır. Tükürükle saklanmanın, tükürüğün restorasyon üzerinde yüzeyi koruyan bir tabaka oluşturmasından dolayı dolgu materyali üzerindeki etkisini azalttığı veya değiştirdiği düşünülebilir (32). Polydorou ve arkadaşlarının (26)

← DT Sayfa 6

azalmıştır. 6. jenerasyon LED sertlik ve DTS testlerine göre halojen lambasına benzer veya daha iyi sonuçlar vermiştir (19). Dolgu materyallerinin renk değişikliğinin standardize edilmiş değerlendirmesi için CIE Lab sistemine göre ( $\Delta L^*$ ,  $\Delta a^*$  ve  $\Delta b^*$ ) değerlerini analiz eden kolorimetreler kullanılmıştır. Klinik şartlarda ağız içinde renk değişiklerinin yalnızca 3.3 ya da 3.6'nın üzerinde olduğunda fark edilebilir olarak bildirilmiştir. %10'luk HP ya da %30'luk ıstılmış HP uygulaması farklı materyaller ve renk tonları üzerinde klinik olarak gözlebilir renk değişikliğiyle sonlanmıştır (2). Buna zıt olarak %10'luk CP kullanımı kompozit renginde %2'den az olacak şekilde renk değişikliğine yol açmıştır ve bunlar suda tutulan beyazlatmamış örneklerdeki renk değişimiyle karşılaşır. Bununla birlikte %10'luk karbamit beyazlatma ajanları kompozit rezin materyaldeki dış lekelenmeleri uzaklaştırabilmiştir.

#### Poliasitle Modifiye Rezin Bazlı Kompozitler (Kompomer), Rezin Modifiye Cam İyonomer Simanlar, Cam İyonomer Simanlar ve Çinko Oksit Simanlar

Yüksek konsantrasyonlu beyazlatma yaklaşımları, ajanlar 1-5 gün arası sürekli uygulandığında, yüzeyde aşınma, yumuşama, florür salımında artış ve kompozitlerin termal genleşme katsayısında değişikliğe yol açmıştır (2). Bazı ürünlerde örneklerin üzerinde çatlaklar bile gözlenmiştir. Bununla birlikte üreticinin talimatına göre uygulanan 1 hafta aralıklı gerçekleştirilen 30 dakikalık toplam 3 agartma seansı kompomer, rezin modifiye cam iyonomer siman veya cam iyonomer simanların yüzey bitimi üzerinde zararlı etkilere yol açmamıştır (39). Li ve ark. (27) yaptığı çalışmada ev tipi beyazlatma ajanlarının 4 çeşit dış rengindeki dolgu materyali üzerindeki renk değişimine ve yüzey özelliklerinin değişimine bakılmıştır. Çalışmada 2 kompozit rezin (nanohibrit ve packable) bir poliasit modifiye kompozit ve konsantrasyonlu cam iyonomer siman kullanılmıştır. Sonuç olarak bütün materyaller arasında önemli renk değişiklikleri saptanmıştır. Ancak beyazlatma tedavisi sonrasında kompomer hariçindeki materyallerde renk değişiklikleri önemli ölçüde azalmıştır. Yüzeydeki çözülmeye poliasit modifiye kompozitte ve cam iyonomer simanda görülmüştür. Buna zıt olarak, %10-16'lık karbamit peroksit beyazlatma jeliley yapılan tedavi sonrasında bazı markalarla yüzey pürüzlülüğünde artış not edilirken diğer jeller biraz daha az yüzey pürüzlüyü göstermiştir. Bu da jellerin etkilerinin materyale bağlı olduğunu belirtmektedir (37,5). Bu da jellerin etkilerinin materyale bağlı olduğunu belirtmektedir. Jefferson ve arkadaşları 4.5 pH'da %10'luk CP'le temastan sonra cam iyonomer simanın atom ağırlık yüzdesinde değişiklikler gözlemlenmiştir. Ayrıca ör-

nek matriksinde yüzey aşınması, korozyon ve yüzey alüminyum içeriğinin azaldığını bildirmiştir (17). Bu bulgulara zıt olarak her iki yüksek ve düşük konsantrasyonlu beyazlatma ajanları konsantrasyonel ve rezin bazlı cam iyonomer simanlar gibi dental materyallerin florür salımı üzerinde herhangi bir etki göstermemiştir. Ek olarak son zamanlarda %6'lık HP jelinin cam iyonomer simanların bozulmasına veya aşınma oranında artışı neden olmadığını kanıtlamıştır (35). Yüzde %10'luk CP

uygulanmış kompomerlerde; fark edilebilir renk değişikliği varlığı ve yüzey yapısındaki değişiklikler test edilen materyale bağlıken, %10'luk CP'le yüzeyel dış etkenli lekelenmeler rezin modifiye cam iyonomer siman ve başarıyla kaldırılmıştır fakat kompomerden kaldırılmıştır (8). Rezin modifiye cam iyonomer simanların mikrosertliği, %10'luk CP jeliyle tedavi sonrası artmış veya aynı kalmıştır. Yüksek konsantrasyonlu beyazlatma yaklaşımıyla kompomerlerin veya rezin

bazlı cam iyonomer simanlarının yüzey mikrosertliğinde değişim gözlenmemiştir.

#### Feldspatik Porselen

%10-16'lık CP jeli günde 8 saat 30 gün boyunca test edilen materyalin yüzey sertliğini önemli ölçüde azaltmıştır. Ancak Schemehorn ve ark. tarafından yapılan SEM araştırmasına göre %6'lık HP jelinin uygulanması feldplastik porselenin yüzey yapısını değiştirmemiştir (32). Jefferson ve ark. %10'luk asidik CP solüsyonuna konulan çinko oksit

simanın alüminyum oranında azalma ve porozitesinde artış tari etmiştir. IRM (intermediate restorative material) dolguların yüzey çinko miktarı %10'luk HP uygulandıktan sonra böyle bir durum görülmemiştir fakat test edilen materyalin çatlamasına ve genişlemesine neden olmuştur (7,29). Kuron yapımı için kullanılan geçici restoratif materyallere 14 gün süreyle %10'luk CP jeli uygulanmasıyla

→ DT Sayfa 8



# İşletmenizde Özgürüğünüzü ne kadar Yakınsınız?

**Dişhekimliğinde Yenilikçi Yaklaşımlar... Klinik Yönetimi**  
**Danışman: Dr. Mahmut Demirkhan**

İşletmeniz siz olmadığınız zamanlarda para kazanabiliyor mu?  
 Diş hekimi olarak işletmenizi yönetebiliyor musunuz?  
 Sekreteriniz bir gün gelmediğinde işleriniz aksıyor mu?  
 Hastalarınız size hak ettiğiniz değeri gösteriyor mu?  
 İşletmenizde çok hasta bakmanız rağmen kazancınız bunu yansıtıyor mu?  
 Sarf malzeme alırken kar edebiliyor musunuz?  
 Laboratuvarla ilişkinizde sorun yaşıyor musunuz?  
 Birlikte çalışığınız hekimler sizden daha fazla mı kazanıyor?  
 Harcamalarınızı kontrol edebiliyor musunuz?  
 Kurumsallaşmak elde edemeyeceğiniz bir düz olarak mı kaldı?  
 Özgürleşmek ve işinizi yaparken mutlu olmak artık size imkansız mı geliyor?

**Klinik yönetimi danışmanlığımız ile artık sorunlarınızdan kurtulabilirsiniz. Şirketimizin özel olarak geliştirdiği yönetim danışmanlığı ile yeni kurumsal kimliğinizle, özgür ve mutlu bir işletmeye sizde sahip olabilirsiniz. Eğitimlerimiz finans yönetimi, hasta ilişkileri yönetimi, arşiv yönetimi, malzeme yönetimi, insan kaynakları yönetimi, laboratuvar ilişkileri yönetimi, eğitim yönetimi, sterilizasyon yönetimi, ergonomi yönetimi ve pazarlama yönetimi kapsmaktadır. Bu sayede işletmenizde hep düşlediğiniz mükemmel kurumsallaşmış modele ulaşacaksınız.**

Ayrıntılar için aşağıdaki iletişim bilgilerinden bize ulaşabilirsiniz.



**MahmutDemirkhan Eğitim ve Danışmanlık**  
 Atatürk Mahallesi Melek Sokak. No 30/6 Sincan/Ankara | Tel: 0312 270 36 35 | Fax: 0312 276 99 19  
[www.mahmutdemirkhan.com](http://www.mahmutdemirkhan.com) | [bilgi@mahmutdemirkhan.com](mailto:bilgi@mahmutdemirkhan.com)



Resim 1. Öncesi.

← DT Sayfa 7

beyazlatma yapılması sonrasında geçici restoratif materyallerin renginin değiştiği bildirilmiştir. Metakrilat bazlı materyallerin rengi soluk turuncuya kayma gösterirken, polikarbonat kuronlar ve bis-akril kompozit rezin geçici materyaller renklenmemiştir (28).

### Amalgam ve diğer dental metal alaşımalar

Düşük konsantrasyonlu HP jelleri (%6) yüksek bakırı ve tip 3 altın alaşımının yüzey yapısını değiştirmemiştir. Buna rağmen korozyon akım yoğunluğunun değerlendirilmesi sonucunda %10'luk CP solüsyonu cilalanmamış amalgam ve krom-nikel materyallerde korozyona neden olurken soy metal alaşımaları etkilememiştir. (32) Bu çalışmanın yanında birçok laboratuar çalışması %10'luk CP yada %10'luk HP beyazlatması uygulanan amalgam örneklerinde civa, gümüş gibi amalgam içeriklerinin salımının arttığını bildirmiştir. Uzun süreli %10'luk CP ile beyazlatma sırasında Haywood (4,16) tarafından klinik olarak gözlemediği üzere amalgam içeriklerinin salımının artması ve dış amalgam ara yüzeyinin yeşiltenmesinden aktif oksidasyon sorumlu tutulmuştur. İn vitro çalışmalar, civa salım miktarının test edilen amalgam ve CP markasına bağlı olduğunu göstermiştir. Aynı zamanda, CP konsantrasyonun artması civa salımında artışa neden olmuştur. Salın ve fosfat tampon çözeltisinde saklanan kontrol grubundaki amalgamlara göre civa salımı 0 ila 30 kat daha fazla olmuştur (16). Amalgamdan salinan civa miktarı, amalgam üzerinde bulunan tükürük, bakteri ve polisakkart içeren biyofilm varlığından etkilenmiş görülmektedir. Deneylerde göstergeliği üzere amalgamın üzerindeki biyofilm örtü çevreye salınan civa miktarını azaltmaktadır. Ancak yukarıda bahsedilen deneyler in vitro yapılmıştır ve civa salımı in vivo şartlarda daha güçlü olabilir (34).

### Beyazlatma ajanlarının restoratif materyallerin özellikleri üzerindeki etkisinin nedenleri ve klinik sonuçları

Dolgu materyallerinin renk değişimi yüzey pigmentlerinin ve amin içeriklerinin oksidasyonu ile ilişkilendirilmiş olup bu durum aynı zamanda dolgu materyallerinin zaman içerisindeki de-



Resim 2. Sonrası.

ğişikliğinden sorumlu olarak gösterilmiştir. Farklı materyallerde renk değişimlerindeki farklılık, farklı rezin miktarı ve rezin matriksinin polimere dönüşme derecesindeki farklılığın bir sonucu olabilir. Aynı zamanda porozitede artış gibi yüzey fenomenler, okside edici beyazlatma ajanların rezin bazlı materyallerin polimer matriks üzerindeki zararlı etkisinin sonucu olarak ele alınmaktadır. Ek olarak, okside edici ajanların rezin matriksi üzerindeki negatif etkilerinin, doldurucuların tam veya kısmı bağ köpmeleri sonucu yüzey bütünlüğünü bozan ve materyalin sertliğini azaltan, su salımına neden olduğu tartışılmıştır (3).

Bahsedilen çalışmaların hiçbirinde, test edilen materyalin porozitesi, artmış yüzey bütünlüğü ve azalmış yüzey sertliği nedeniyle var olan restorasyonun uzun ömürlüğünü sağlamak için beyazlatma sonrası yenilenmenin gerekliliği ilişkin tartışmalar yapılmamıştır. Bu nedenle, yüzey yapısı ve sertliğindedeki bu değişikliklerin klinik durumlarla mı ilgili yoksa restorasyonların basitçe cilalanmasıyla kaldırılabilcek bir yüzey fenomeni mi olduğu spekulatif kalmaktadır (34). Yine de artmış yüzey pürüzlülüğü, farklı beyazlatma ajanlarıyla temas sonucu dış rengindeki dolgu materyallerinin dış yüzeyine kimi karyojenik mikroorganizmanın tutulmasından sorumlu tutulduğu için en azından beyazlatma sonrası restorasyonların cilalanması önerilmiştir. Beyazlatma ajanlarının okside etkisi aynı zamanda yüksek miktarda civa salımından sorumlu tutulmuştur. Hastanın amalgam içeriklerine maruz kalma oranını azaltmak için beyazlatma tedavisinden önce amalgamın korozyon potansiyelini azaltan cilalama işlemi yapılmalıdır. Ek olarak, %10'luk CP'le yapılan beyazlatma sırasında dışarıya civa salımını azaltmak için amalgam yüzeylerinin copalite gibi koruyucu bir cila ile kaplanması önerilebilir (30).

### Beyazlatma ajanlarının restoratif materyallerin bağlanma kuvvetleri üzerine etkilerinin nedenleri ve klinik sonuçları

Kompozitin beyazlatılmış mine ve dentine bağlanma kuvvetinin azalmasından sorumlu tutulan birkaç durum vardır. Hidrojen peroksitle veya hidrojen peroksit salan ajanların yapılan aşartma minenin kalsiyum ve fosfat içeriğini önemli ölçüde

azaltabilir ve minenin yüzeydeki kristallerinde morfolojik değişikliklere yol açabilir (22). Üstelik beyazlatılmış minenin asitlenmesi mine yüzeyindeki prizmaların kaybına neden olup minenin asitlenmiş bir görünüm almasına neden olur. Ek olarak hidrojen peroksitin okside edici etkisinden dolayı mine ve dentinin organik matriksinin değiştiği belirtilmiştir. Bu durumlar mine yüzeyinin uygulanan kompozit ile asitlenmiş mine yüzeyi arasında sağlam ve güçlü bir bağ oluşturmasını engelleyebilir (21). Ayrıca hidrojen peroksite tedavi edilmiş mine ve dentindeki bağlanma kuvvetinin azaltması ağartma tedavisi sonrası mine ve dentindeki gözeneklerdeki artık oksijenden kaynaklanabilir. Oksijen serbestleşmesi hem rezin'in mine ve dentine infiltrasyonunu engellebilir hem de serbest radikal mekanizmasıyla polimerize olan rezinlerde polimerizasyonu önleyebilir. İlkinci durum polimerize olmamış kompozit içeriklerinin dış sert dokusuyla teması neticesinde çekme kuvvetlerine yeterince dayanamamasına yol açabilir. İlginçtir ki SEM çalışmalarında %30 luk hidrojen peroksit kullanımını takiben asit uygulamasının dentindeki smear tabakayı tamamen kaldırmadığı gösterilmiştir (18). Bu durum total etch teknigiyle uygulanan dental adezivlerle arasındaki ilişkiyi etkileyebilir. Aynı zamanda cam iyonomer siman için de, simanın serlesmesinin oksijen artıkları tarafından engellendiği ele alınmıştır (21). Beyazlatma tedavisinin sona ermesinden sonra kompozit veya cam iyonomer restorasyon uygulanması için 1 - 3 hafta beklemekin tavsiye edilmesinin nedeni artık oksijenin dış sert dokulardan tamamen uzaklaşabilmesi için yeterli zaman geçmesi olabilir. Peroksit artıklarını çözmek için kaviteler katalaz veya %10'luk sodyum sorbat ile temizlenebilir. Ancak bu maddelein kullanımı pahalı ya da zaman kaybettirici olabilir bu yüzden bunların klinik durumlara uygun hale getirilmesi için daha ipleri araştırmalar gerekmektedir. Bu yüzden yukarıda bahsedilen tavsiyeler göz önüne alınarak, ağartma yapılan dişler en az 7 gün suda bırakıldığımda kompozitlerin mineyle bağlanması da azalma olması önlenmiş olur. Önceden beyazlatılmış dış sert dokularına optimal bağlanma için 3 hafta beklenmelidir.

### Restore edilmiş dişlerde beyazlatma ajanlarının

den 1-5 hafta sonra yapılması önerilmektedir. Ayrıca birçok in vitro çalışmada gösterildiği gibi hidrojen peroksitle ya da hidrojen peroksit salımı yapan ajanlarla yapılan beyazlatma işlemleri restorasyonlar ve dolgu materyalleri üzerine olumsuz etki göstermektedir. Klinik şartlar altında bunun sonuçlarının ne kadar önemli hasarlar vereceği net değildir. Daha net bilgiler için daha fazla araştırma gerekmektedir. DT

### Kaynaklar

1. Benetti AR, Valera MC, Mancini MN, Miranda CB, Balducci I. In vitro penetration of bleaching agents into the pulp chamber. Int Endod J 2004; 37:120-4.
2. Buchalla W, Attin T, Hilgers RD, Hellwig E. The effect of water storage and light exposure on the color and translucency of a hybrid and microfilled composite. J Prosthet Dent 2002;87:264-70.
3. Campos I, Briso AL, Pimenta LA, Ambrosano G. Effects of bleaching with carbamide peroxide gels on microhardness of restoration materials. J Esthet Restor Dent 2003;15: 175-82.
4. Canay S, Cehreli MC, Bilgic S. In vitro evaluation of the effect of a current bleaching agent on the electrochemical corrosion of dental alloys. J Oral Rehabil 2002;29:1014-9.
5. Cehreli ZC, Yazici R, Garcia-Godoy F. Effect of home-use bleaching gels on fluoride releasing restorative materials. Oper Dent 2003;28:605-9.
6. Curtis JW, Dickinson GL, Downey MC, Russell CM, Haywood VB, Myers ML, Johnson MH. Assessing the effects of 10 percent carbamide peroxide on oral soft tissues. J Am Dent Assoc 1996; 127:1218-23.
7. Efferson KL, Zena RB, Giannara B. Effects of carbamide peroxide on dental luting agents. J Endod 1992;18: 128-52
8. Fay RM, Servos T, Powers JM. Color of restorative materials after staining and bleaching. Oper Dent 1999; 24:292-6.
9. Feinman RA, Goldstein RE, Garber DA. Bleaching teeth. 1st edn, p. 9. Quintessence Publishing, Chicago.;1987;9-15.
10. Gokay O, Tuncbilek M, Ertan R. Penetration of the pulp chamber by carbamide peroxide bleaching agents on teeth restored with a composite resin. J Oral Rehabil 2000;27: 428-31.
11. Gokay O, Yilmaz F, Akin S, Tuncbilek M, Ertan R. Penetration of the pulp chamber by bleaching agents in teeth restored with various restorative materials. J Endod 2000;26:92-4.
12. Goldstein RE, Garber DA. Complete Dental Bleaching, 1st ed Quintessence Publishing Co, Inc.Ed :Adam Haus, Hong Kong, 1995, p.25-156.
13. Hao Y, Li Q, Hussain M, Wang Y. Effects of bleaching gels on the surface microhardness of tooth-colored restorative materials in situ J. of Dent 2008;36:261-267
14. Haywood VB, Heymann HO. Nightguard vital bleaching. Quintessence Int 1989; 20:173-6.
15. Haywood VB, Heymann HO. Nightguard vital bleaching: how safe is it? Quintessence Int 1991;22:515-25.
16. Haywood VB. Greening of the tooth-amalgam interface during extended 10% carbamide peroxide bleaching of tetracycline-stained teeth: a case report. J Esthet Rest Dent 2002;14:12-17.
17. Jefferson KL, Zena RB, Giannara B. Effects of carbamide peroxide on dental luting agents. J Endod 1992;18: 128-52.
18. Joiner A. Review of the effects of peroxide on enamel and dentine properties. J Dent 2007;35:889-96.

← DT Sayfa 8

19. Leite AN, Lima D A, Alexandre RS, Martins A C, Aguilar F H, Ambrosano G M: Effect of Curing Lights and Bleaching Agents on Physical Properties of a Hybrid Composite Resin J Esthet Restor Dent 2008;20:266-75
20. Maria S, Davies RM, Stewart B, DeVizio W, Tonholo JC. Pretty Effect of whitening gels on the surface roughness of restorative materials in situ dental materials 2006;22:919-924
21. Maia E, Baratieri LN, de Andrade MAC, Monteiro Jr S, Vieira LCC. The influence of two home-applied agents on enamel microhardness: an in situ study. J Dent 2008;36:2-7.
22. Martin JM, Torno V, Vaz MV, Vieira S, Rosa EA, Mazur RF. Specific concentration evaluation of 16% carbamide peroxide compounded at dispensing pharmacies Braz Oral Res 2007;21:518-22
23. Matis BA, Cochran MA, Eckert G, Carlson TJ. The efficacy and safety of a 10% carbamide peroxide bleaching gel. Quintessence Int 1998;29:555-63.
24. McEvoy SD. Chemical agents for removing extrinsic stains from vital teeth. I. Technique development. Quintessence Int 1989;20:523-8.
25. Pearson HH. Bleaching of the discolored pulpless tooth. J Am Dent Assoc 1958 Jan; 56 (1): 64-8.
26. Polydorou O, Beiter J, König A, Hellwig E, Kümmel K. Effect of bleaching on the elution of monomers from modern dental composite materials Dent Mater 2009;25:254-260
27. Q Li, H Yu, Y Wang. Colour and surface analysis of carbamide peroxide bleaching effects on the dental restorative materials in situ. J Dent 2009;37:548-556
28. Robinson FG, Haywood VB, Myers M. Effect of 10 percent carbamide peroxide on color of provisional restorative materials. J Am Dent Assoc 1997;128:727-31.
29. Rotstein I, Cohenca N, Mor C, Moshonov J, Stabholz A. Effect of carbamide peroxide and hydrogen peroxide on the surface morphology and zinc oxide levels of IRM fillings. Endod Dent Traumatol 1995;11:279-85.
30. Rotstein I, Dogan H, Avron Y, Shehesh H, Mor C, Steinberg D. Protective effect of copalite surface coating on mercury release from dental amalgam following treatment with carbamide peroxide. Endod Dent Traumatol 2000;16:107-10.
31. Rotstein I, Lehr Z, Gedalia I. Effect of bleaching agents on inorganic components of human dentin and cementum. J Endod 1992; 18:290-5.
32. Schemehorn B, Gonzalez-Cabezas C, Joiner A. A SEM evaluation of a 6% hydrogen peroxide tooth whitening gel on dental materials in vitro. J Dent 2004;32(Suppl 1): 55-9.
33. Steinberg D, Blank O, Rotstein I. Influence of dental biofilm on release of mercury from amalgam exposed to carbamide peroxide. J Biomed Mater Res 2003;15:627-31.
34. Taher NM. The Effect of Bleaching Agents on the Surface Hardness of Tooth Colored Restorative Materials. J Contemp Dent Pract 2005;2:18-26.
35. Turker SB, Biskin T. Effect of bleaching agents on the microhardness of dental aesthetic restorative materials. J Oral Rehabil 2002;29:657-61
36. Turker SB, Biskin T. Effect of three bleaching agents on the surface properties of three different restorative materials. J. Prosthet Dent 2003; 89:466-73
37. Walton RE, Torabinejad M. Principles and Practice of Endodontics Philadelphia:WB Saunders Company, 1996; 385-400.
38. Wattanapayungkul P, Yap AUJ. Effects of in-office bleaching products on surface finish of tooth-colored restorations. Oper Dent 2005;28: 15-19.

## Yazar Hakkında



**Prof. Dr. Cafer Türkmen**  
1990 yılında İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldu. 1997 yılında doktora tezini verdi. 2000 yılında yardımcı doçent, 2003'te ise doçentlik unvanını aşmaya hak kazandı. 2009'da profesör olan Cafer Türkmen, halen Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Diş Hastalıkları ve Tedavisi ABD'de öğretim üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

## Yazar Hakkında



**Dt. Ayşe Özlem Süslen**  
2000-2007 yılları arasında Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde eğitim gören mezun oldu. 2007 yılında aynı fakültenin Diş Hastalıkları ve Tedavi Bölümü'nde doktora öğrenimine başladı. Halen Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı'nda doktora öğrencisi olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

**EMS-SWISSQUALITY.COM**

# AIR-FLOW KILLS BIOFILM

THE NEW AIR-FLOW HANDY PERIO GETS RID OF THE ENEMY – WITH GENTLE ACTION AND UTMOST PRECISION

**PERIO-FLOW®**

Three horizontal nozzle apertures for the air-powder mixture, a separate vertical water nozzle aperture for rinsing: what used to be off limits is now easily reachable, through gentle action and without any risk of emphysema. And since the Air-Flow Powder Perio is particularly fine, the tooth surface is not damaged.

**DEEP DOWN**, between tooth and gingiva, billions of bacteria managed to proliferate under the cover of malicious biofilm – until now.

Grain size ~ 25 µm

With its new Air-Flow handy Perio, Air-Flow has assigned its latest family member to combat – right on target for subgingival prophylaxis in your practice.

**"I FEEL GOOD"**

Together with the Original Air-Flow Powder Perio, the new Air-Flow handy Perio with its unique Perio-Flow nozzle tracks down biofilm, even in the deepest periodontal pockets.

For more information > welcome@ems-ch.com